

**MUSIIKILLISEN TOIMINNAN TARJOAMAT VASTEET MINÄN
ITSEOBJEKTITARPEILLE**

Kalle Saarinen

Kandidaatintutkielma

Musiikkitiede

21.5.2015

Jyväskylän yliopisto

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta – Faculty Humanistinen tiedekunta	Laitos – Department Musiikin laitos
Tekijä – Author Kalle Saarinen	
Työn nimi – Title Musiikillisen toiminnan tarjoamat vasteet minän itseobjektitarpeille	
Oppiaine – Subject Musiikkitiede	Työn laji – Level Kandidaatintutkielma
Aika – Month and year Toukokuu 2015	Sivumäärä – Number of pages 31
<p>Tiivistelmä – Abstract</p> <p>Tutkielmassa perehdytään psykoanalytikko Heinz Kohutin (1913-1981) teoriaan itseobjekteista, ja musiikkiterapian näkökulmaan itseobjekteista. Tutkielmassa on pyritty etsimään empiiristä näyttöä itseobjektiteorian ja musiikillisen toiminnan yhteyksistä haastatteluaineiston avulla.</p> <p>Tutkielman empiiristä osaa varten on kerätty haastatteluaineisto, joka koostuu kahdesta haastattelusta. Haastattelut on suoritettu teemahaastatteluina, ja niistä on kerätty aihekokonaisuuksia, joita vertaillaan taustalla olevaan teoriaan.</p> <p>Haastateltavien vastauksista löytyi viitteitä musiikillisen toiminnan tarjoamiasta vasteista itseobjektitarpeisiin. Haastateltavien musiikillisesta toiminnasta löytyi viitteitä itseobjektitarpeisiin vastaamiseen peilaamisen, idealisoinnin ja samaistumisen alueilla. Tutkielmassa on keskitytty vain tiettyihin aihekokonaisuuksiin työn suppeuden takia. Työn tarkoituksena on toimia pohjana jatkotutkimuksille, joita aiheesta tarvitaan.</p>	
Asiasanat – Keywords musiikki, self-objekti, itseobjekti, Kohut, musiikkiterapia, itsetunto,	
Säilytyspaikka – Depository JYX - Jyväskylän yliopiston julkaisuarkisto	
Muita tietoja – Additional information	

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO	4
2 ITSEOBJEKTITARPEIDEN TEOREETTINEN TAUSTA JA SOVELTAMINEN MUSIIKKIIN	6
2.1 Peilaaminen	7
2.2 Idealisointi	9
2.3 Samaistuminen	10
3 TUTKIMUSASETELMA	13
3.1 Tutkimuskysymykset	13
3.2 Aineisto ja analyysi.....	13
3.3 Haastateltavat	15
4 TULOKSET	16
4.1 Idealisointi	16
4.2 Peilaaminen	18
5 PÄÄTÄNTÖ	25
LÄHTEET.....	27
LIITTEET	28
Teemarunko	28
Haastateltavien informointi	30

1 JOHDANTO

Musiikkiterapiakirjallisuudessa mainitaan usein musiikin toimivan itseobjektina tai selfobjektina. Itseobjektit ja itseobjektitarpeet ovat lähtöisin Heinz Kohutin self-psykologiasta. Lyhyesti tämä tarkoittaa sitä, että musiikki tarjoaa korjaavia ja korvaavia rakenteita ihmisen sisäisille tarpeille, jotka ovat läsnä lapsuudesta kuolemaan saakka. Nämä ovat tarpeita tulla huomioduksi ja hyväksytyksi, tarpeita sulautua johonkin suureksi koettuun ja tarpeita kokea samankaltaisuutta. Enemmän tai vähemmän onnistuneesti vastinetta saaneet itseobjektitarpeet ovat teorian mukaan olennaisia terveen itsetunnon ja koheesion kannalta.

Tutkielmaa aloittaessani olin kiinnostunut musiikin merkityksestä itseobjektina tarkemmin, koska siihen oli musiikkiterapiakirjallisuudessa niin paljon viitattu, mutta konkreettisia esimerkkejä musiikin itseobjektiroolista oli vähän. Kohutin omaa kirjallisuutta lukiessani minulle selvisi, että musiikkiterapiakirjallisuudessa teoriaa ei ole avattu kovin kattavasti.

Heinz Kohutin self-psykologia on monesti mainittu yhtenä musiikkipsykoterapian teoreettisena viitekehyksenä (Alanne 2014 55, Hadley 2003a 10-11, Lehtonen 2007 60-62). Kohutin elinkaari sijoittuu vuosille 1913-1981. Hänen elämäntyönsä psykoanalyttikkona ja psykiatrina ovat kuitenkin monella tapaa vieläkin vaikuttavia. Yksi osa Kohutin teoriaa ovat itseobjektit ja itseobjektitarpeet. Yksi merkittävävistä tutkimuksista liittyen itseobjektitarpeisiin on julkaistu vuonna 2005 *Psychoanalytic Psychology*-lehdessä, jossa annettiin viitteitä Kohutin teorioiden yhteydestä kiintymyssuhdeteoriaan, persoonallisuuspsykologiaan ja sosiaalipsykologiaan (Banai, Mikulincer ja Shaver 2005). Tämä osoittaa Kohutin tarjoaman teoriapohjan olevan korkeasta iästään huolimatta vieläkin relevantti.

Kohutin mukaan itseobjektitarpeita on kolmenlaisia. Ihmisellä on tarve kokea peilaamista, joka sisältää hyväksyntää ja vahvistusta. Toisena tarpeena on idealisoinnin tarve, joka sisältää kokemuksen sulautumisesta suuruuteen, voimaan ja rauhallisuuteen. Kolmantena on tarve samaistumiselle, joka sisältää kokemuksen samankaltaisuudesta. Nämä tarpeet ja niihin vastaamiset alkavat varhaislapsuudessa, ja muuttuvat aikuisempaan muotoon iän myötä.

Itseobjektitarpeet jatkuvat läpi elämän. (Kohut 1984 192-194, Banai, Mikulincer ja Shaver 2005 225-226.) Itseobjekti voi olla ihmisen lisäksi myös musiikki, esiintyminen, taito, kulttuuri jne (Oppenheimer 2005).

Itseobjektien taustalla olevan teorian laajuuden vuoksi käsitteiden tarkastelua on jouduttu rajaamaan. Aion käsitellä musiikillisen toiminnan kautta tulevia vastineita ihmisen itseobjektitarpeille. Olen kerännyt haastatteluaineiston, jota tulkitseen tämän teorian valossa. Olen käyttänyt teoriakirjallisuuden lisäksi myös haastatteluaineistoa, jolla aion tuoda esille ihmisten omista kokemuksista ilmeneviä yhtymäkohtia tämän teoriakehyksen kanssa. Haastattelurunkoa tehdessä olen nojautunut Kohutin itseobjektikategorioihin. Tutkielman tavoitteena on soveltaa itseobjektien taustalla olevaa teoriaa musiikillisen toiminnan tuomien merkitysten tulkitsemiseen.

2 ITSEOBJEKTITARPEIDEN TEOREETTINEN TAUSTA JA SOVELTAMINEN MUSIIKKIIN

Itseobjekti on peräisin sanasta *self-object*. Itseobjekti on keskeinen käsite Heinz Kohutin self-psykologiassa, joka on oma psykoanalyttinen suuntauksensa. Agnes Oppenheimer (2005) on koonnut itseobjektin määritelmän *International dictionary of psychoanalysis*-teokseen seuraavasti: Itseobjektilla viitataan mihin tahansa narsistiseen kokemukseen, jossa toinen jollain tavalla on minän palveluksessa. Henkilön minä koostuu yhtenäisyydestä, voimasta ja tasapainoisuudesta, jos elämän jokaisessa vaiheessa se saa oikeanlaisia vastauksia itseobjektiympäristöltä. Jos objekti tarjoaa minälle jotain edellä mainituista, se on *itseobjekti*. Jos toinen on aggression, halun, rakkauden tai vihan kohteena, kyseessä on *objekti*. Itseobjektin ei tarvitse olla ihminen, vaan se voi olla myös musiikki, esitys, taito, kulttuuri tai muu vastaava. (Oppenheimer 2005.) Valitsin tähän alkuun tietosanakirjaviittauksen aiheeseen, koska Kohut on kirjoittanut aiheesta usean kirjan verran jokseenkin hajanaisesti, ja hänen määritelmänsä ovat olleet muuttuvia ajan myötä.

Tässä työssä käsitellän musiikin tarjoamia korjaavia ja korvaavia rakenteita itseobjektitarpeille. Itseobjektitarpeet ovat huomattavasti monimutkaisempi kokonaisuus, ja niihin liittyvät ongelmat ovat moniulotteisia. Vaikka itseobjektitarpeet jaetaan kolmeen luokkaan, niiden välillä on paljon teemoja, jotka menevät limittäin, eikä kaikkia itseobjektikokemuksia voida kategorisoida yhteen luokkaan (Kohut 1984, 203-204). Tarkoituksena on käsitellä musiikin tarjoamia mahdollisuuksia näiden rakenteiden korjaamiseen. Sanakirjaesimerkissä mainittiin hyvän itseobjektiympäristön tarjoama ”eheä” minä. Tämä on ideaalitilanne, jota ei lähtökohtaisesti voi koskaan täysin saavuttaa, eikä mikään kehitys mene koskaan aivan täydellisesti.

Tarkoituksena on sanoa, että itseobjektitarpeisiin vastaaminen, ja niihin liittyvät ongelmat koskevat kaikkia enemmän tai vähemmän. Itseobjektitarpeisiin vastaaminen ei ole myöskään musiikin yksinoikeus, vaan itseobjektitarpeita voi tarjota monenlaiset muutkin kulttuurilliset ilmiöt ja pääasiassa ihmissuhteet. Musiikilla viitataan tässä tekstissä kaikkeen, mikä jollain

tavalla tulee musiikista itsestään, tai musiikillisen toiminnan sivutuotteena. Seuraavaksi käydään läpi kolme luokkaa, joihin itseobjektitarpeet jaotellaan.

2.1 Peilaaminen

Peilaaminen, *mirroring* on tarve itseobjektille, jolta minä pyrkii saamaan esiin vahvistavia/hyväksyviä vastauksia (Kohut 1984 192-193). Kohut tarkoittaa peilaamisella sitä, jossa henkilö hakee itseobjektilta hyväksyntää ja tukea tuntoa ja kokea, niinkuin hän tuntee ja kokee. Peilaamalla objektilta haetaan hyväksyntää ja kannustusta.

Varhaisin peilaaminen on Kohutn mukaan yksinkertaistettuna pilke äidin silmässä, joka peilaa lapsen eksibitionistista näyttämistä. Tässä esimerkissä äiti on lapsen itseobjekti. Tämä pätee myös muuhun osanottoon ja reagointiin lapsen narsistis-eksibitionistisiin toimiin vahvistaen lapsen itsetuntoa. Äiti ajan mittaan alkaa valikoimaan reaktioitaan kanavoiden lapsen toimia kohti realistisempaa suuntaa. Tämä kuuluu normaaliin kehitykseen, ja tämän seurauksena on *grandiose self*, suureellinen minä. (Kohut 1971, 116.)

Kohut kirjoittaa siitä, kuinka peilaamistransferenssi tapahtuu terapeuttia kohtaan aikuisemmalla iällä. Hän mainitsee analyttikon tehtävänä peilaustransferenssin aikana on olla refleктоiva ja vastakaikua antava osapuoli analysoitavan huomionhakuisuutta ja suurellisuutta kohtaan. Tällä tarkoitetaan mm. vastaamista analysoitavan tarpeeseen olla huomioitu ja ihailtu. Peilaavan transferenssin tavoitteena analyysissa on muokata asiakkaan suurellista minää, joka tapahtuu ambioiden muuttumisella realistisempaan suuntaan ja vahvistamalla realistista itsetuntoa. (Kohut 1971, 175-176.)

Minkälaisia peilaavia kokemuksia musiikki voi antaa? Musiikin tarjoamat peilaavat kokemukset voivat ilmetä monella tasolla. Peilaavat kokemukset voivat tulla musiikin kautta esimerkiksi muiden antaman hyväksynnän ja kannustuksen kautta, jolloin musiikki toimii enemmänkin oman huomionhakuisuuden välineenä, jonka avulla saadaan peilaavaa vastausta muilta. Lähtökohtaisesti kyseessä on peilaava itseobjekti, jos se tarjoaa vahvistavaa kokemusta itsestä.

Musiikkiharrastus voi itsessään toimia peilaavana itseobjektina, jossa onnistumisen kokemukset ja omista taidoista ja toiminnasta nauttiminen kohottaa itsetuntoa, ja antaa hyväksyntää omasta osaamisesta (Alanne 2014, 29). Soittamiseen, laulamiseen ja tanssimiseen liittyy voimakkaasti narsistinen lataus. Tässä yhteydessä tarkoitan tervettä narsismia, jossa koetaan mielihyvää omasta olemisesta ja osaamisesta realistisesti. Kohut on kirjoittanut samansuuntaisesti yhdestä musiikin psykologisesta funktiosta, joka on omista taidoista nauttiminen (Kohut 1957, 37-38). Tässä voidaan ajatella musiikin olevan hyväksyvä ”pilke äidin silmäkulmassa”, joka kannustaa, ja antaa vahvistavan tunteen omista taidoista.

Edellä mainitut peilaavat kokemukset ovat suhteellisen ilmeisiä. Vielä mielenkiintoisempaa on pohtia musiikin tarjoamia peilaavia itseobjektikokemuksia ilman varsinaiseen omaan osaamiseen liittyvää latausta. Jokaiselle ovat varmasti tuttuja jossain määrin musiikin tarjoamat voimaannuttavat kokemukset. Kyse voi olla hyvinkin pienistä asioista. Otetaan esimerkiksi musiikin kuuntelun aiheuttama tarve liikkua musiikin mukana, tai taustamusiikin käyttö jollekin aktiviteetille, jota musiikki vahvistaa. Symbolisesti näille voisi ajatella musiikin olevan pilke äidin silmäkulmassa, joka uskoo ja kannustaa. Tärkeämpää on pohdiskella enemmänkin sitä, mitä merkityksiä erilaiset tilanteet itse kullekin antavat.

Kun vaikeana hetkenä ystävä laittaa käden olkapäälle lohdutukseksi, syntyy itseobjektisuhde, joka tarjoaa suojaa ja tasapainoa heikolle minälle. Viestiikö kyseinen ele hyväksymistä, ihailua ja luottamusta henkilön omalle voimalle, resilienssille ja koko olemukselle jopa vaikeana hetkenä? Tässä olisi kyseessä peilaava itseobjekti. Toisena vaihtoehtona kyseessä olisi idealisoitava itseobjekti, jossa sama ele toisi samoja sulautumisen kokemuksia toisen rauhallisuuteen ja kaikkivoipaisuuteen, kuin äidin nostaessa vauvan syliin. (Kohut 1984, 198-199.)

Musiikin voidaan ajatella olevan eräänlainen symbolinen käsi olkapäällä tietyissä tilanteissa, mutta rajanveto peilaavan ja idealisoitavan itseobjektin välillä on häilyvä.

Kohut on kirjoittanut jonkin verran taiteesta peilaavana itseobjektina. Hän mainitsee Picasson myöhäisestä tuotannosta esimerkin, jossa hän saattoi keskittyä neliön ja ympyrän siirtelemiseen paperilla useita tunteja, kunnes on tyytyväinen. Kohutille tämä viesti Picasson

sisäisestä jännitteestä. Tällaisella rehellisellä taiteella on hänen mukaansa vahvistava tai kannustava vaikutus ihmisiin, jotka kokevat taiteen ymmärtävän, tai peilaavan itseä. (Kohut 1985, 245.)

2.2 Idealisointi

Idealisointi, *idealizing* on tarve itseobjektille, joka hyväksyy sen idealisoinnin ja ihannoinnin (Kohut 1984, 192-193). Tarve, että lähellä on joku vahva, tietävä ja rauhallinen asia, johon voi väliaikaisesti sulautua. Asia, joka lohduttaa, kun itse on allapäin. Alunperin tämä on äidin lapselle antama lohtu, joka myöhemmin kehittyy hyväksi tunteeksi, joka voi seurata ihmisen tai kulttuurisen idean ihannoinnista. Kohut on maininnut tässä yhteydessä myös musiikin kuunteluna antaman hyvän tunteen. (Kohut 1985, 226, 227.) Idealisoitava itseobjekti toimii esikuvana ja turvana, johon voi hetkellisesti sulautua.

Kohut kuvaa varhaisimman idealisoivan itseobjektisuhdetta äitiin. Äiti nostaa lapsen syyliin rauhoittaen lasta hädän hetkellä. Äiti kommunikoi lapsen kanssa mm. kosketuksen ja puheen kautta. Tämä luo ympäristön, jossa lapsi voi sulautua kaikkivoipaan itseobjektiin. Äidin kokemusmaailma välittyy lapselle ikäänkuin se olisi lapsen omaa. (Kohut 1977, 86.) Tämä on idealisoitavan itseobjektitarpeen ja siihen vastaamisen varhainen muoto. Myöhemmällä iällä tämä tarve johonkin suurempaan sulautumiseen ei katoa mihinkään, mutta se muuttaa muotoaan.

Varhaisemmassa muodossa musiikki voi toimina idealisoitavana itseobjektina, kun se tarjoaa esimerkiksi lohtua, tai kokemusta jonkinlaisesta itseä suuremmasta. Esimerkkinä voidaan käyttää esimerkiksi tilanteita, jolloin vaikeissa tai surullisissa tilanteissa musiikilta haetaan jonkinlaista turvaa ja rauhaa, johon voidaan idealisoitavalle itseobjektille ominaisesti sulautua hetkeksi symbolisella tasolla. Tämänäyttöinen lähestymistapa sivuaa Kimmo Lehtosen kuvailua siitä, kuinka musiikki voi toimia transitionaaliobjektina turvarievun tai pehmolelun tapaan, jolloin siihen ladataan äitiin kohdistuvia tunteita, ja se suojaa äidin poissaolon aiheuttamalta hädältä (Lehtonen 2007, 60-62). Transitionaaliobjekti edustaa idealisoitavaa itseobjektia, koska se edustaa äidin läsnäolon antamaa suojaa, johon lapsi voi sulautua.

Musiikki toimii idealisoitavana itseobjektina myös kypsemällä tasolla. Selkeimpinä mieleen tulevat musiikilliset esikuvat, ja vahvan ihailun kohteet. Nämä ovat erityisesti teini-iässä näkyviä. Jokainen on varmasti jossain elämänvaiheessa jollain tasolla kokenut jonkin artistin, musiikkityylin tai musiikkikokemuksen olevan jotain itseä ja elämää suurempaa. Tämä voi ilmetä jonkun musiikillisten taitojen, ideologian, persoonan tai jonkin muun ominaisuuden ihailuna. Tämäntyyppinen idealisointi luo myös pohjaa omille arvoille, ja asenteille.

Tämäkin itseobjektitarve ja siihen liittyvät kokemukset ovat syviä. Kun aikuinen kokee kypsästi valitun itseobjektin aiheuttamia omavaraisuuden kokemuksia, kaikkien varhaisempien itseobjektien kokemukset heijastelevat tiedostamattomasti. Kulttuurillisen esikuvan ihailusta seuraava kohentuminen aikuisena on sukua sille ilolle, kun syliin nostettaessa pääsee sulautumaan ihailun äidin kaikkivoipaisuuteen ja rauhallisuuteen. (Kohut 1984, 49-50.)

Oikeanlainen vastaaminen idealisoivalle itseobjektitarpeelle johtaa sen integroitumiseen osaksi persoonallisuutta. Tämä johtaa ideaalitulanteessa ihanteiden, arvojen ja realististen tavoitteiden omaksumiseen. (Banai, Mikulincer ja Shaver 2005, 225, Kohut 1971, 28, 101.)

Musiikki idealisoitavana itseobjektina toimii ainakin kahdella tavalla. Enemmän transitionaaliobjektinomaisena varhaisempaan itseobjektina, jolloin se suojaaa hädältä ja ahdistukselta. Musiikki toimii kypsempana itseobjektina silloin, kun se tarjoaa kokemuksia omista tavoitteista, ihanteista ja esikuvista. Kuten huomataan peilaaminen ja idealisointi menevät osittain päällekkäin, ja rajanveto ei ole aina yksiselitteistä. Lähtökohtaisesti kyse on idealisoinnista, kun haluttu koherenssin tunne haetaan sulautumisesta johonkin itseobjektiin, joka koetaan itseä suurempaan. Kohut on avannut peilaamisen ja idealisoinnin eron seuraavasti. Peilaamisen vaikutus itseen on kokemus siitä, että itse on täydellinen. Idealisoinnin tulosta on ajatus, jossa itseobjekti on täydellinen, johon itse sulaututaan. Tällöin täydelliseen itseobjektiin sulautuessa myös itse on täydellinen.

2.3 Samaistuminen

Tarve samaistuttavalle *twinsip/alter ego* itseobjektille on tarve kokea samanlaisuutta ja vertaisuutta jonkin kanssa. Tämä liittyy lapselle rauhoittavaan tunteeseen olla mm. ihminen ihmisten joukossa. Samaistuttava itseobjekti auttaa yksinäisyyteen, ja antaa kokemusta siitä,

että on olemassa joku toinen samanlainen, jonka kanssa vallitsee yhteisymmärrys. Tämä on viimeisin ja vähiten tutkittu itseobjektitarve, ja siitä on kaikkein vähiten kliinistä näyttöä tässä teoriakehyksessä. Tämä tarve on kuitenkin selkeästi erillään kahdesta edellisestä. (Kohut 1984, 193-200.)

Kohut mainitsee esimerkkeinä itseobjektitarpeesta samaistumiselle lapsen, joka matkii esimerkiksi isää ajamassa partaa, tai äitiä kaulitsemassa. Nämä kokemukset eivät sinänsä ole kovin deamaattisia, mutta ne ovat todennäköisesti turvaa antavia. Myöhemmällä iällä samaistumisesta tulee taitojen ja lahjakkuuden välialue. Aikuisemmalla iällä Kohut mainitsee tämän liittyvän siihen rauhoittavaan tunteeseen, jota ihminen kokee ollessaan saman kansallisuuden, ammatin, tms. omaavien ihmisten ympäröimänä. Näissä kaikissa tapauksissa kyse on enemmänkin vertaisuuden ja samankaltaisuuden tuntemisesta, kuin esimerkiksi peilaamisesta, tai idealisoinnista. (Kohut 1984, 197-218.)

Ehkä ilmeisin musiikin tarjoama samaistuttava itseobjektikokemus tulee muista musiikin kanssa tekemisissä olevista. Jokainen musiikin harrastaja varmasti tietää ilmiön, jolloin tuntemattomatkin ihmiset alkavat lyhyenkin yhdessä vietetyn ajan jälkeen puhumaan luontevasti ja mielekkäästi musiikista. Musiikki muodostaa tässä tapauksessa kokemuksen yhteenkuuluvuudesta. Sama voi tapahtua esimerkiksi samaa kappaletta kuunneltaessa, soittaessa tai improvisoitaessa. Samaistuminen voi tapahtua kanssasoittajien kanssa, artistin olemuksen kanssa tai musiikillisen sisällön kanssa.

Hyvä esimerkki musiikin kuuntelun tuomasta samaistuttavasta itseobjektikokemuksesta löytyy musiikkisosiologi Tia DeNoran artikkelista *Music As The Technology Of Self*. DeNora ei kirjoita aiheesta samassa teoreettisessa viitekehyksessä, mutta yhtymäkohtia on paljon.

DeNoran mukaan Tunne itsestä on löydettävissä musiikista. Musiikillinen materiaali tarjoaa malleja oman identiteetin syvempään hahmottamiseen - identiteetin identifikaatioon.

Tarkemmin tutkittuna on painottava musiikillisten materiaalien olevan aktiivisia ainesosia identiteettityöskentelyyn, kuinka tutkimukseen osallistuneet "löytävät itsensä" musiikillisista rakenteista. (DeNora 2000, 68-69.)

DeNora kirjoittaa ihmisten kokemusta, joissa he "löytävät itsensä musiikista." Tätä voi

verrata Kohutin samaistumiseen itseobjektin kanssa. Jos musiikki ajatellaan itseobjektina, ja kuulija kokee yhtenäisyyttä objektin kanssa, joka DeNoran mukaan auttaa identiteetin löytämisessä. Tätä voi verrata yhdenmukaisuuden aiheuttamaan rauhoittavuuteen, josta Kohut kirjoitti.

Esittelen lyhyen esimerkin DeNoran artikkelin haastattelusta, joka valottaa musiikillisten rakenteiden kanssa samaistumista. Haastattelussa haastattelijä kysyy, onko haastateltava koskaan kotonaan kuunnellessaan musiikkia nostanut volyymia. Haastateltava sanoo joskus tehneensä niin, jos on kuullut jonkun erityisen hyvän kohdan musiikissa. Lisäkysymyksillä hän alkaa puhua "mehukkaasta soinnusta", jota kohti yleensä musiikki menee. Lisäkysymyksillä hän tarkentaa "mehukkaiden" kohtien olevan yleensä alarekisteriin kuuluvien äänien ja sointujen muodostamia. Hän myös tarkentaa, että ei pidä sopraanosooloista. Kysyjä muistuttaa haastateltavaa siitä, että hän on sanonut olevansa altto. Hän lisää, että haastateltava pitää kuitenkin alarekisterpitoisesta musiikista. Miksi niin? Haastateltava nauraa, sanoen, että hänellä ei ole mitään ideaa, miksi. Hän lisää, että se on jotenkin "lihaisampi" ja jotenkin intensiivisempi kokemus. (DeNora 2000, 68-69.)

Haastateltava kertoo pitävänsä matalammasta sointuvuudesta, koska se on taustalla. Hän vertaa sopraanon olevan yleensä pääosassa, vaikka kyseessä ei olisikaan sopraanosoolo, missä taas altot tuovat sen "lihan". Tenorit ja sopraanot kantavat kappaletta, kun bassot ja altot täyttävät sen tehden siitä soonisen kokonaisuuden. Haastateltava sanoo, että tämä saattaa karakterisoida hänet itsensä elämässä. Hän ei ole mielellään parrasvaloissa. Hän on mielellään osana ryhmää. Hän haluaa mennä eteenpäin ja tehdä osansa, mutta hän ei halua olla huomion keskipisteessä. (DeNora 2000, 68-69.)

Kuten mainittu, tässä on mielestäni malliesimerkki, kuinka haastateltavan yhteneväisyyden tunne matalien taajuuksien kanssa on verrattavissa itseobjektin kanssa samaistumiseen. Haastateltava vertaa omaa suhdettaan muihin samalla tavalla, kuin matalien ja korkeiden taajuuksien keskinäistä suhdetta.

3 TUTKIMUSASETELMA

3.1 Tutkimuskysymykset

Tutkielman tavoitteena on etsiä haastateltavien musiikkisuhteista teemoja, jotka on linkitettävissä taustalla olevaan teoriaan itseobjekteista. Antaako haastateltavien musiikillinen toiminta vasteita itseobjektitarpeille peilaamisen, idealisoinnin ja samaistumisen muodossa? Kuinka tämä ilmenee haastatteluvastausten perusteella, ja kuinka teoria itseobjektitarpeista auttaa konkretisoimaan musiikin koettuja merkityksiä minän palveluksessa?

3.2 Aineisto ja analyysi

Keräsin tutkielmaa varten haastatteluaineiston, jossa etsin haastateltavien vastauksista viitteitä musiikillisen toiminnan antamista vastineista itseobjektitarpeisiin. Tutkielmaan osallistui kaksi haastateltavaa, joista molemmat ovat nuoria aikuisia, jotka ovat harrastaneet musiikkia vähintään teini-ikästä lähtien. Esihaastatteluissa selvisi, että itseobjektitarpeisiin liittyvät teemat tulevat hyvin esille teini-ikäisen musiikkisuhteesta, jolloin musiikin itseobjektifunktiot ovat todennäköisesti helpommin tavoitettavissa.

Tekemäni haastattelut ovat teemahaastatteluita. Teemahaastattelun ideana on käsitellä laajasti tiettyjä teema-alueita. Haastattelu muistuttaa normaalia keskustelua, jossa haastattelun sisällön syvyys ja monipuolisuus ovat kiinni haastateltavan motivaatiosta. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 47-48.) Kysymykseni haastateltaville olivat aluksi suurpiirteisiä. Haastateltavien vastausten perusteella pyrin hienovaraisesti ohjaamaan keskustelua tärkeäksi kokemaani suuntaan. Pääasiassa haastateltavat kertoivat itselleen tärkeät asiat pienellä lämmittelyllä oma-aloitteisesti, eikä minun tarvinnut juurikaan kannustaa heitä, kun he olivat päässeet alkuun.

Tein ennen haastatteluita teemarunon, jota hyödynsin haastattelujen aikana. Käytin teemarunossa osittain samoja teemoja, joita löysin Suvi Laihon pro gradu -työstä. Laihon työn aiheena oli musiikki nuorten kehityksen ja psyykkisen itsesäätelyn tukena. (Laiho 2002.) Tulkitsin löytämiäni teemoja oman teoriakehykseni valossa, ja luokittelin ne omaan teemarunkooni kolmeen eri itseobjektitarpeeseen. Teemarunon tarkoituksena oli auttaa minua pysymään haastatteluissa tutkielman kannalta olennaisissa aiheissa.

Aineiston analyysitapa on teoriaa ohjaava (Tuomi & Sarajärvi 2009, 117-119). Haastatteluista saatu aineisto on luokiteltu taustateorian mukaisesti peilaamisen, idealisoinnin ja samaistumisen alueille. Löydetyt teemat on pyritty kategorisoimaan yhteen tai useampaan luokkaan. Haastatteluissa ilmeni myös muunlaista tietoa, joka on jätetty analyysin ulkopuolelle, koska vastauksia ei ole voitu luokitella mihinkään näistä luokista.

Esimerkkinä tutkimusaineiston tulkitsemisesta Eskola on kirjoittanut Freudin tulkinnoista yhteiskunnallisten ja kulttuurillisten alkurakenteista, joita ei voi suoraan pitää tosina, mutta ne osoittavat inhimillisen merkityksen moninaisuuden. Hän lopettaa argumenttinsa lainaamalla Freudia seuraavasti: ”esittämieni ajatusten epätäsmällisyys johtuu itse asian luonteesta. Olisi yhtä mieletöntä pyrkiä tässä asiassa täsmällisyyteen kuin kohtuutonta vaatia täyttä varmuutta.” (Eskola & Suoranta 1998, 146-147.)

Tämä toimii hyvänä ohjenuorana myös tämän työn tulkinnoissa, koska psykoanalyttisen teoriakehyksen luonteeseen kuuluu epätäsmällisyys ja tulkinnanvaraisuus. Tekemäni tulkinnat koskevat vain haastatteluvastauksia. Tarkoitukseni ei ole analysoida haastateltavia, vaan heidän antamiensa vastaustensa sisältöä. On hyvä tiedostaa, että haastateltavien kokemusmaailmaa ja teoriataustaa on redusoitu.

Haastatteluissa ilmeni jonkin verran arkaluontoista tietoa, joten tutkittavien anonymiteetti on pyritty suojaamaan. Haastatteluista on poistettu kaikki erisnimet ja vuosiluvut. Artistien ja kappaleiden nimet on myös jätetty pois, koska niillä ei ole tutkimuksen sisällön kannalta merkitystä.

Haastattelut suoritettiin kahdessa eri paikassa. Haastattelut nauhoitettiin äänikortin kautta tietokoneelle, josta ne litteroitiin sanasta sanaan tutkielmaa varten. Aineistoa kertyi n. 100 sivua, joten kaikkea ei ole voitu käyttää. Kyseessä on laadullinen tutkimus, jossa olen kerännyt tärkeäksi kokemiani aihekokonaisuuksia haastatteluaineistoista. Koska kyseessä on kuvaileva tutkimus, en ole kokenut tarpeelliseksi ottaa huomioon aineistoa määrällisesti. Haastatteluja on leikeltä, ja kieliasua on paranneltu lukemisen helpottamiseksi.

Samaistuminen on jäänyt aineiston analyysissä vähemmälle huomiolle, koska musiikin kanssa samaistumista ei ilmennyt kovin paljoa. Molempien haastateltavien vastauksiin sisältyi yhtyeessä soittamista ja muuta musiikillista toimintaa vertaistoverien kanssa. Näihin kokemuksiin ei haastatteluiden aikana kuitenkaan kiinnitetty paljoa huomiota. Sama ikä ja yhteinen musiikkiharrastus viittaa samaistumiseen. Tällaiset kokemukset ovat nuoruudessa suhteellisen ilmeisiä. Lapsuudesta aikuisuuteen siirryttäessä vertaistoverit ovat kehityspsykologisesta näkökulmasta merkittävässä asemassa itsen rakentumisen kannalta (Harter 1990, 209-211). Vertaistovereihin liittyy itseobjektikokemuksissa varmasti myös peilaamista ja idealisointia, mutta samaistuminen on ilmeistä pelkästään vertaistoverien olemassaolon kautta. Tästä syystä nämä samaistumisen kokemukset on jätetty aineiston analyysistä pois.

3.3 Haastateltavat

Molemmilla haastateltavilla ilmeni kaikkia itseobjektitarpeita jollain tasolla musiikin kautta. Haastateltavien kokemukset erosivat toisistaan huomattavasti. Toinen haastateltava piti peilaavia kokemuksia huomattavasti tärkeämpinä, kun taas toiselle tärkein osa-alue oli idealisointi. Samaistumisen kokemuksia löytyi verrattain vähän. Ne ilmenivät enimmäkseen musiikillisen toiminnan mukana tulleista ihmissuhteista, kuten bänditoiminnasta.

H1 on miespuolinen, ja hänelle musiikin merkitykset olivat pääasiassa idealisoinnin alueella. Peilaavia ja samaistuvia kokemuksia tuli haastattelussa jonkin verran ilmi, mutta idealisointi oli vahvana teemana hänen kanssaan käydyssä keskustelussa.

H2 on naispuolinen, ja hänen kokemuksensa musiikillisessa toiminnassa olivat enimmäkseen peilaavia. Häneltä tuli paljon myös muita merkittäviä kokemuksia musiikin kautta, joita en osannut kategorisoida mihinkään teorian itseobjektitarpeisiin.

H2 oli haastateltavana vähäsanaisempi, kuin H1. H2:n litteroitu aineisto oli noin 7000 sanaa, kun taas H1:n aineisto oli noin 11 000 sanaa. Tämän takia aineiston analyysissä annetaan enemmän tilaa H1:lle, koska tulkittavaa on enemmän. Molempien kokemusmaailmat ovat kuitenkin yhtä tärkeitä.

4 TULOKSET

4.1 Idealisointi

H1:n haastattelussa suurimpana teemana oli idealisointi. Musiikista puhuttaessa häneltä tuli usein esille sanat ”aitous” ja ”ideaalit”. Hänen arvostuksensa kuuntelemaansa artistia kohtaan ja vahvojen ideaalien kannattaminen viittaa idealisointiin.

- innostuin äärimetallista, ja sen ideologiasta ja muusta tällasesta, ja sitte siihen taas liittyi se, että silloin tuli hyvinkin aktiivisesti tiettyjä artisteja ja tiettyjä bändejä - - siihen aikaan tuli oltua jokseenkin puritanisti asian suhteen, et' se oli aika tarkkaa, että mikä on sitten sitä oikeeta kamaa, ja (mikä) sitten on jotain vähä höpöhöpö-juttua.

K: Mikä sen määritti?

H1: Tota varmaan semmosta tiettyä aitoutta siinä joka tapauksessa haettiin - - Niin kuin itse sen silloin ymmärsin black metalliin kuului tällainen voimakas ideologinen sävy mukaan - - Jos ei siellä ollut selvästi sarvipäät ja muut sellaiset esillä niin kyllä se nyt sitten oli vähän kyseenalaista, mistä siinä on kyse.

Tarkka määrittely sille, mikä on oikeanlaista musiikkia viittaa ideaaleihin, jotka on omaksuttu jostain muualta. H1 piti artistien kohdalla tarkkaa rajanvetoa siitä, keillä on riittävän omistautunut suhtautuminen omaan musiikkiinsa. Tämän voidaan tulkita perustuvan omaksuttuihin arvoihin ja normeihin, joiden omaksuminen on itsessään terveen idealisoinnin tulos. Arvot ja normit ovat myös itsessään idealisoitavia. Tähän voidaan verrata Kohutin kirjoittamaa pohdintaa poliittisista ryhmistä, joiden koossa pysyminen ja rakentava toiminta ovat yhteisen johtajan idealisoinnin ansiota (Kohut 1985, 54-55.) Tässä tapauksessa varsinaista johtajaa ei ole, ja kyseisen alakulttuurin ideaalit ovat monisyisempiä.

H1: ...irveen tärkeätä oli jotenki se, että niinku nämä tyypit ovat jollain lailla inspiroituneita siitä hommasta, ja heillä on jotain semmosia niinkun suurempia ideaaleja, kuin vain musiikin tekeminen tai muu sellanen, et siis tosiaan... Mut kuitenkin tyyliin se, että ne tuntuivat jotenki sillain käsittelevän jotain tämän maailman ulkopuolisia teemoja - - Muhun vetos se, että joku on niin voimakkaasti jonkun asian puolesta.

Tässä sitaatissa idealisointi kohdistuu myös musiikkia tehneisiin henkilöihin, eikä pelkästään musiikissa olevaan ideologiaan. Kohut on kirjoittanut esimerkin, jossa valtio toimii itseobjektina, joka osoittaa kiinnostusta nuoriin tarjoamalla heille järjestettyä urheilua, ja tarjoamalla heille idealisoitavia urheilijoita (Kohut 1977, 130-131). Analogisesti tätä ajatusta

voidaan soveltaa myös musiikkiin. Alakulttuuri, joka tarjoaa tiettyjä arvoja ja normeja, tarjoaa myös idealisoitavia musiikintekijöitä, jotka ovat voimakkaasti yhteisen asian puolesta.

Etsin haastateltavalta myös peilaavia kokemuksia, koska kyseessä oli myös aggressiiviseksi tulkittava musiikki. Päätelin, että musiikki olisi voinut toimia peilaavana itseobjektina, joka sallii vihan ilmaisemisen.

H: Oliko se sitte niinku viha sit' mitenkä läsnä? Esimerkiks siihen aikaan.

H1: - - Ehkä enemmän semmonen, jossa niinku on jotain tommosta jossain määrin sublimoidun tuntuista, ettei sitä nyt niinkun välttämättä kokenu tarpeelliseksi esimerkiksi seiniä hakata - - en oikein tiedä, että mikä se varsinainen tunnetila nyt sitten oikeastaan olisi, mikä siitä tuli. - - Se, että niinkun jos sanoo, että viha, niin kyllä mä vaadin sen pyhän etuliitteen siihen, että se on tosiaan joku semmonen... hivenen tuonpuoleisempi tunne.

Musiikki ei edustanut haastateltavalle suoraa vihan ilmaisemista, vaikka hän myöntää, että viha voi olla alitajuisesti läsnä. Hän kuitenkin haluaa tuoda tähänkin sen ideologisen latauksen mukaan, joka viittaa idealisointiin.

H1 haki musiikista toismaailmallisia ja hengellisiä kokemuksia, sekä itsestä irtautumista. Koska kyseessä on eräänlainen persoonattomuuden ja itsestä irtautumisen hakeminen, kyseessä on teorian ja tulkinnan kannalta ongelmallinen tilanne. Seuraavassa sitaatissa hän kuvaa esiintymiskokemustaan yhtyeensä kanssa.

H1: (jatkaa) ...mut siis niinku tavallaan se, et' se tunnelma siinä oli kumminki just semmonen aika... että ihan niinkun tarkoituksella koitimme psyykätä itseämme sellaseen hiveneen niinku tyyliin toiseuden mielentilaan, tai siis siihen että niinkun pääsisi pikkasen irti tästä... siitä, kuka minä olen, ja ehkä niinkun enemmän tavoittaa siitä jotain sellasta, sitä pyörrettä, tai jotain, (nauraa) syvyyksien käärmettä, tai mitä ikinä, mitä siinä ikään kuvataan. Kuitenki just se, et siinä oli semmonen toismaailmallinen sävy, mitä haettiin.

H1:n kuvaus viittaa idealisointiin, koska tässä voisi tulkita olevan sulautuminen toiseuteen ja toismaailmalliseen tunteeseen. Haastateltava kuvasi toimintaa muutenkin hengellisävytteisenä, joka viittaa idealisointiin, mutta tulkintaa vaikeuttaa se, että idealisoitavaa jumalhahmoa ei henkilön kuvauksissa esiintynyt. Hengellinen kokemus muistutti enemmän valtamerellistä tunnetta *oceanic feeling*, josta myös Kohut on kirjoittanut musiikkiin liittyen. Valtamerellisessä tunteessa henkilö taantuu varhaisen mielihyvän tasolle, jossa hän kokee olevansa yhtä maailman kanssa (Kohut 1950, 19). Tulkitsen, että tässä tapauksessa idealisoitavana kohteena toimi mainittu pyörre, johon pyrittiin sulautumaan.

Kysyin haastateltavalta lisää hänen omasta bänditoiminnastaan, jossa tämä ideologinen lataus oli myös mukana. Yritin tarkoituksella etsiä jonkinlaisia peilaavia kokemuksia, jotka kuitenkin ovat monesti esiintymisessäkin läsnä. Haastateltava ei kuitenkaan pitänyt ajatuksesta, että kyseessä olisi ollut oman itsensä korostaminen.

K: Joo, okei. Et' siitä puuttu ikään kuin semmonen rokkikukko...

H1: Joo, siis se oli ihan semmonen, mikä niinku tarkotuksella yritettiin häivyttää...

Yhtyeessä soittamisen ja kaveriporukan kautta musiikillisen toiminnan mukana tuli myös samaistumisen kokemuksia. Tässä kuitenkin korostui yhteinen vahva ideologinen lataus, joka musiikillisessa toiminnassa oli vahvasti mukana. Ihmisten tarpeet kypsille itseobjekteille vaihtelevat Toisille idealisointi on tärkeää, kun taas toiset tulevat parhaiten toimeen peilaavien itseobjektien avulla (Kohut 1984, 203). Tätä haastatteluaineistoa tutkiessa tulee viitteitä siitä, että ideaalit ja arvot ovat haastateltavalle tärkeämpiä, kuin hyväksynnän hakeminen. Täytyy tosin ottaa huomioon, että tässä käsitellään yhtä haastattelua, jonka perusteella ei voi kyseistä henkilöstä kovin tarkkoja tulkintoja tehdä. Tarkoituksena on enemmän valottaa, minkälaisia yhtymäkohdat teorian kannalta ovat mahdollisia ihmisten musiikkisuhteissa.

H2:lla ilmeni idealisointia muutamien musiikillisten esikuvien muodossa, mutta asiasta ei syntynyt laajempaa keskustelua. Tästä syystä tässä alaluvussa ei ole sitaatteja hänen haastattelustaan.

4.2 Peilaaminen

H1:llä ilmeni suhteellisen vähän peilaamiseen viittaavia piirteitä. Kuten aiemmin mainittu, eri ihmisillä on erilaisia painotuseroja itseobjektitarpeissaan. Suurin osa tekemisestä toimi enimmäkseen idealisoinnin alueella. Peilaavia kokemuksia ilmeni kuitenkin jonkin verran.

Kohut kirjoittaa tieteelliseen ja taiteelliseen luovaan toimintaan kuuluvan narsistisia katekseja (cathexis), joka tarkoittaa sitä, että johonkin asiaan sijoitetaan psyykkistä energiaa. Taiteellisessa ja tieteellisessä toiminnassa tätä ilmenee suurellisen minän ja idealisoidun vanhempi-imagon puitteissa. (Kohut 1971, 309.)

Haastateltava kertoi omien kappaleiden tekemisestä teinivuosien aikana, joka viittasi eräänlaiseen peilaavaan kokemukseen.

H1: Mut siin', tota noin varmaan siinä soittamisessakin oli sillain, että.. öö, kun nyt on myöhemmin kuunnellut esimerkiksi... siis itse en oo käynyt ikinä esimerkiksi, tota noin soittotunneilla tai muutakaan tällasta. Eliikkä niinku alusta asti soittamisessa ollu jotenki hirveen tärkeetä se jonkin näkönen - itsensä toteuttaminen tai muu sellanen... elikkä niinkun tein omia kappaleita oikeestaan alusta alkaen - eli se tuli niinku mukana siihen soittamiselle, et' se oli myös niinkun, ei ollut niinkään kyse siitä, että saisin jonkun instrumentin haltuun, vaan enemmän sitä, että pääsisin jotenkin itseään ilmaisemaan...

Äskeisessä katkelmassa tulee esille suurellisen minän alueelle sijoittuvia teemoja.

Haastateltava mainitsee itsensä toteuttamisen, ja ilmaisemisen. Kappaleiden tekemiseen liittyy omien kokemusten ilmaisu, ja omista taidoista nauttiminen. Tämän yksittäisen katkelman perusteella se hyväksyntä omalle huomiohakukselle toiminnalle tulee ikään kuin musiikista itsestään, eikä niinkään muilta. Peilaavat kokemukset tulevat musiikin soittamisesta ja tekemisestä.

Myöhemmässä vaiheessa haastattelua, kun siirryimme teinivuosista jonkin verran eteenpäin, haastateltava jatkaa samaa linjaa kappaleidensa tekemisestä.

K: Otik' sä joiltain tietyiltä bändeiltä siihen omaan biisintekoon?

H1:Mä luulen, että se kuitenkin oli ehkä niinkun... Noh... ”Luovana ihmisenä tietysti...” (muuttaa ääntään, nauraa) niin tota... Ehkä se yks kans, mikä siinä oli niinkun lähtökohtaisesti ajatuksena oli se, että sitä pyrki tekemään myös kohtalaisen itsensä näköstä tavaraa tai muuta tämmöstä, että ei nyt niinkun ainakaan kovin suoraan ottanut vaikutteita mistään - - sillon varsinkin oli kohtalaisen tärkeää saada jotenkin niinkun itsensä näköstä tavaraa tehtyä.

Vaikka haastateltava puhuukin itsestään luovana ihmisenä itseironiseen sävyyn pilailien, on vastauksessa havaittavissa kuitenkin luovaan toimintaan viittaavia piirteitä, ja siihen pyrkimistä.

Tässä tapauksessa voisi tulkita prosessoinnin tapahtuvan enemmän itsestä lähtevän tuotoksen, ja sitä myöten suurellisen minän alueella. Viitteitä on toki myös omaksutuista ideaaleista, ja itsen kontrolloimisesta, koska kappaleiden teossa on jonkinlaiset raamit, tai ideaalit, joiden mukaan niitä halutaan tehdä. Kyseessä olisi enemmän varhaiseen eksibitionismiin viittaava tilanne, jos kaikki itse tekemä olisi täydellistä ilman sen suurempaa itsekritiikkiä. Itsekritiikki tulee tässäkin yhteydessä esille jatkokysymyksen seurauksena vitsailun muodossa, joka ei kuitenkaan poista kommentin antamaa totuusarvoa.

K: Minkälaista se itsen näkönen tavara sitte - oli?

H1: Aika paskaa varmaan suorastaan... (Nauraa)

Haastattelussa puhuttiin jonkin verrain identiteetistä ja omasta musiikkisuuntautumisesta.

Haastatteltava ilmaisi tämän olevan jokseenkin vaikea aihe tällä saralla, koska hän koki ideaalit, ja arvomaailman tärkeämmiksi osasiksi tätä toimintaa, jota leimaa jonkinlainen persoonattomuus.

K: Jos miettii (musiikkia) tämmösenä identiteetin rakentajana - - Haluatko sä viestiä tällä omalla musasuuntautumisella jotaki, tai että viestiikö se sun omasta mielestä jotaki? Tai miten se rakentaa sua?

H1: Joo, tota tossaki voinu äsken viitata siihen, että oon niin rankka ja traaginen hahmo, että kyllä tota... (nauraa) ...tämä sopii aivan loistavasti elämäni soundtrackille, mutta siis se on vähän semmonen tota... pikkasen vierasta ehkä kumminkin identiteetistä puhumista, mutta... voin ehkä yrittää luovia siinä tämän diskurssin puitteissa.

H1: - - kuin minun tyliin tämmöstä musiikkia kuuntelee, niin - - se on jollain lailla, jos vois puhua niinkun ulkopuolista musiikkia - - Kyl' mä nyt koen, et' jollain lailla ehkä on semmonen asia, mikä liittyy myös siihen, että mitenkö koen itseni tässä maailmassa - - Se tuntuu niin hirveen *hölmöltä sanoa* (muuttaa ja korottaa ääntään), mutta - - en mä voi sitä myöskään kiistää- - on siinä vähän semmostakin, että kun kuuntelee tämmöstä matskua, mitä ei radiosta tule, niin olen sitten niinkun jollain tavalla syvällisempi tyyppi, tai - - niinkun pikkasen tämmönen, että mulla on nää omat rankat jutut - - Ja siis sehän menee myös niin siihen suuntaan, että olen kyllä huomannut itsessäni semmosen inhottavan taipumuksen, että jos vaikkapa tietty bändi nousee niinkun turhankin kovaan suosioon, tai huutoon lähipiirissäni tai yleisemmin ihmisten piireissä, niin kyllä se vähän sitä niinkun nakertaa, että se ei ole enää semmonen niinkun niin erityislaatuinen juttu.

Tässä ilmenee kaksi itseobjektitarpeiden kannalta olennaista asiaa. Ensimmäisenä alueena on jonkinlainen erityislaatuisuuden tai syvällisyyden hakeminen. Tietynlaisen musiikin kuunteleminen antaa vahvistusta kokemukselle omasta erityislaatuisuudesta, toimien peilaavana itseobjektina omille henkisille ominaisuuksille. Toisena alueena voisi kuvitella musiikin antavan tilan mainitun ulkopuolisuuden, traagisuuden tai ”rankkuuden” kokemiselle. Tällöin musiikin voisi tulkita jonkinlaisena peilaavana itseobjektina oman itsen jäsentämiseen. Tässä on kuitenkin syytä ottaa huomioon, että kyseisen henkilön kohdalla ei näillä tiedoilla voi tarkkaan sanoa, minkälaisia asioita tämä syvemmin edustaa. Haastateltavan oli vaikea vastata tähän kysymykseen, eikä hän mielellään ottanut tätä näkökulmaa olennaisena osana omaa musiikkisuuntautumistansa.

Toisaalta tässä on myös olemassa samaistumisaspekti. Musiikki voi edustaa samaistuttavaa kohdetta. Henkilö kuvaa musiikissa olevan piirteitä, jotka löytyvät hänestä itsestään. Toisaalta

kyseessä voi olla myös idealisointi, koska symbolisesti voidaan ajatella henkilön sulautuvan kuuntelemaansa musiikkiin, jolloin musiikki määrittää, minkälainen hän itse on.

H1: ...niin kyllä se aika voimakkaasti niinkun siihen nivoutui, että sillä myös halusi ehkä itselleen kertoa, että tällainen tyyppi minä nyt olen, kun tätä tämmöstä paatosta kuuntelen.”

Haastateltava piti tätä osa-aluetta kuitenkin kohtalaisen pienenä kokonaisuutta ajatellen. Hän ei tykännyt juurikaan ideasta, että huomio kohdistuisi häneen itseensä. Keskusteltaessa asiasta puhuttiin haastateltavan kanssa useaan kertaan. Haastattelun loppupäässä kysyin häneltä palautteen merkityksestä.

K: Siis palaute esimerkiksi vaikka kouluhommille tai mille tahansa, sille omatekemälle tai tälle, niin se, että vaikka siitä yrittää niinkun päästä pois, niin merkkääks se mitään, tai..?

H1: Totta kaihan se merkkää, ihan helvetistikin. Se on aivan tavallaan selvä asia, ettei siitä mihinkään pääse. Toisaalta mä ajattelisin myös niinku tavallaan sillä lailla, siis tää... mulla on aina ollu hirveen vaikeee ottaa ja antaa palautetta. Tässä vois ehkä nähdä, mikä on yks semmoen juttu, minkä takia se äärimetalli vaikkapa oli niin miellyttävä juttu, koska siellä kannustettiin tällaseen persoonattomuuteen, sitten kun ei ikinä ollut kauheen hyvä ottamaan tai antamaan palautetta, tai niinkun keskittymään itseensä niin sitten se oli semmonen hauska... kiva paikka toimia, että ”Hei, nyt mulla on tämmönen ideologia tässä taustalla, mikä oikeuttaa tämmösen, ettei minun tarteakaan välittää siitä palautteesta”.

Palautteen saamiseen liittyy aina peilaava kokemus, koska sen kautta pyritään saamaan hyväksyntää omista ansioista. Tässä tapauksessa sekin tulee ilmi, vaikka haastateltava ei mielellään itseään nosta esille. Tämän vastauksen perusteella haastateltava kokee tärkeämmäksi ideologian toteuttamisen, kuin itsensä esille nostamisen. Hän tavallaan sulautuu johonkin suurempaan, jossa toteutetaan tiettyjä ideaaleja.

H1: - - jos esimerkiksi tulee tehtyä aivan helkkarin tiukka - - albumi nyt tässä, ja siitä tulee hyvää palautetta, niin totta kai se nyt siltä tuntuu, että niinkun mehän tää on tehty, mutta toisaalta siinä kyllä on niinkun... tai se, miten sen itse järkeistin, niin on ehkä enemmänkin tavallaan sillain, että jos niinkun palautetta katsotaan... Jos se on negatiivista, niin sitten mä ajattelen sen niin sen... tai pyrin ainakin ajattelemaan sen kautta, että niinkun siinä on tämä juttu, mikä tässä on kaikista tärkeintä, niin ei nyt tullu niin hyvä, kun se olisi voinut olla. Ja sen sais sitten tämän palautteen kautta vois ny niinkun ens kerralla tehdä pikkasen paremman jutun. Ja vastaavasti positiivisen kautta se oli onnistunut juttu, mikä tuli tehtyä. - - yritän vieläkin sitä jotenkin itsestäni eristää - siis minusta sitä, et’ mitä se palaute koskee, että se ei ole niinkun tavallaan sitä, että sinä olet hyvä tekemään asioita, tai sinä olet huono tekemään asioita, vaan nimenomaan sitä että tämä juttu, minkä sä teit, niin olisit voinut tehdä sen paremmin - tai huonomminkin.

Haastateltavan kuvailemassa hypoteettisessa tilanteessa on viitteitä omatekevän levyn peilaavasta vaikutuksesta. Hän kuvailee mahdollista levyä adjektiiveilla ”helkkarin kova” ja ”onnistunut juttu”. Hän kuvailee myös tyytyväisyyttään tämän teoksen omatekoisuuteen. Tätä voi verrata Kohutin (1971) kuvailemaan elokuvakohtaukseen, jossa sokea tyttö reagoi selvällä

narsistisella ilolla nauhoitteeseen, jonka hän tajuaa olevan nauhoite hänen omasta musiikillisesta esityksestään. Tässä tapauksessa nauhurilla on peilaava funktio. (Kohut 1971, 118.) Haastateltavan tilanteessa kyse on tietenkin paljon kypsemmästä ja syvemmästä ajattelusta omaa tuotostaan kohtaan. Hän myöskin korostaa itsekriittistä lähestymistapaansa omiin tekemisiinsä.

H1: Tää on hirvittävän vaikea aihe - - meillä niinku sillai henkseleitä paukutella - - Että en niinku tavallaan tykkää siitä ajatuksesta, että minä olen jonkinlainen - - teen asioita hyvin, tai muuta vastaaavaa on se, että ne asiat, mitä minä teen, ne on jotain, joka on... En halua samaistaa itseäni kovin voimakkaasti tekemiseeni, mutta en voi kieltää sitä ettenkö mä nyt ajatuksissani niin juuri tekisin...

H1 pyrkii ainakin osittain irrottamaan itsensä tekemisistään, eikä pidä ajatuksesta, että hän olisi itse hyvä jossain. Tää viittaa peilaamistarpeen kieltämiseen. Toisaalta H1 kuvaa myös sitä, kuinka hän mielessään osittain kuitenkin myös suhteuttaa palautetta ja tekemistään itseensä, mutta hän haluaa pitää sen kokonaiskuvaa ajatellen pienemmässä roolissa. Tulkitseen H1:n saavan ainakin jonkinlaisia peilaavia kokemuksia tekemisistään, mutta hänen niille antama merkitys ei ole yksiselitteinen.

H2 sai musiikin kautta peilaavia kokemuksia monellakin tasolla. Alussa mainittiin, että hän oli tuona aikana ujo henkilö. Hän oli pienestä pitäen tykännyt soittaa ja laulaa itsekseen.

Kysyin haastateltavalta hänen omaa kokemustaan omista taidoistaan tuona aikana.

H2: - - Varmaan tavallaan tosi epävarma, mut sitte, ku miettii just niitä aikoja, nii - -Mää tykkäsin silloin esiintyä tosi paljon, ja mä en jännittäny ollenkaan niinkö esiintymistä sinänsä, että vaikka saatoin just laulaa koko koulun eessä itekseni ja soittaa itekseni, eikä se ollu mitenkään paha. - - Mut en mä tiä, miten mä sitä osaamista sitte aattelin... Ehkä se oli siinä kontekstissa se osaaminen, tai se osaamisen tunne aika korkee, ku miettii, että just ku on käyny ihan tavallisen yläasteen, nii silloin oli aina sillei, että no sitte muutenki nostettii ylös, ku ei kukkaan muu harrastanu musiikkia, nii sitte... Sit' se oli varmaan silloin aika korkeekin niinkö...

K: Joo. Mut sitä, että sä koit olevas hyvä jossaki, et' siinä esimerkiks?

H2: Joo.

H2 sai peilaavia kokemuksia omasta musiikillisesta osaamisestaan opettajilta ja vertaistovereilta. Tämä palaute muiden asioiden ohessa sai hänet kokemaan mielihyvää omasta osaamisestaan. Tämä on liittyy monellakin tapaa suurellisen minän ja peilaavien itseobjektitarpeiden piiriin. Muuten ujo henkilö pääsi onnistuneesti toteuttamaan eksibitionistisia tarpeitaan, ja sillä oli hänelle itsetuntoa kohottava vaikutus.

H2 kertoi olleensa pitkäaikaisesti sairas nuorena. Siihen liittyen hän mainitsi yhden artistin, joka merkitsi hänelle siihen aikaan paljon. Kysyin häneltä kyseisen artistin sanoitusten merkityksestä.

H2: No silloin, ku oli just kaikkea, että... Et' tota ku kävi kaikissa miljoonissa eri paikoissa, niinkö just niinkö, ku yritti parantua, niin sitte tota ne oli ehkä... Vaikka niinkö muute oli semmonen olo, että ei tästä tuu ikinä mitään, ei musta tuu ikinä normaalia ihmistä (naurahtaa), nii sitte ne oli taas niinkö sellasia tsemppaavia, että no kyllä tää tästä. - - biisin nimi oli - - niin siitä voi sit jo päätellä, et' tota siis se oli just semmonen, että... Et' vaikka oli niinkö tosi niinkö sillein menny pitkälle se juttu, ja aattelin, että ei tästä niinkö oo mihinkään paluuta, nii sit siitä sanottiin (kappaleessa) - - Et' jos sä nyt vaan uskot ittees, niin kyllähän se sitte siitä lähtee, että...

H2 kokemusmaailmaan ei voi päästä täydellisesti kiinni, mutta tämän perusteella kyse on ollut enemmän peilaamisesta, koska hänen tulkintansa on ollut se, että itseen uskomalla on mahdollista päästä eteenpäin. Kappale on ollut kannustava, ja viestinyt uskosta haastateltavan omaan selviytymiseen. Artisti ja sanoitukset ovat toimineet peilaavana itseobjektina. Kuten alussa mainittiin, voidaan tulkita musiikin olevan peilaava käsi olkapäällä, joka uskoo ja kannustaa kuulijaansa.

H2 oli harrastanut musiikkia lapsesta asti. Hänen vastaustensa perusteella hänelle tärkeimmät osa-alueet musiikissa ovat peilaavat kokemukset, ja omien taitojen kehittäminen ja niistä nauttiminen. H2 kertoi kahdesta lauluopettajasta, joiden tunneilla hän oli käynyt teini-iässä. Kyselin yleisesti heidän välisestä vuorovaikutuksestaan, opettajan antamasta palautteesta ja yleisistä tunnoista, mitä nämä aiheuttivat. Laulunopiskelu tarjosi H2:lle peilaavien itseobjektikokemusten ohella myös samaistumisen kokemuksia.

K: Mites se laulunopettaja?

H2: No tota... Ekana niinkö musta tuntu, että meillä ei ihan menny luonteet hirveen hyvin yhteen silloin alussa, koska mä olin hirveen ujo, ja se oli taas semmonen aika ronski, niin sitte tota se oli vähän pelottavaa aluksi... No siis ihan alussahan, kun olin niin ujo, niin en oikein uskaltanu hirveen isosti - - Se sano niin suoraan kaikkia asioita - - se sano aika äkäsesti, että sun pittää nyt laulaa isommin - - No sitte mä olin tietenki pikku (oma nimi)nä aika peloissaan siinä. (naurahtaa) Mut niin. Sitten kyllähän se siitä, sitten kun tajus, että tota... Ei kait tässä... mitään.

K: Niin niin. Aloitko laulamaan isommin?

H2: Joo.

K: Sitte oliko sen opettajan palaute oliko sitte minkälaista?

H2: Joo, no sitte se oli kyllä kans tosi niinkö hyvä fiilis tuli siitä, ja se anto hyvää palautetta.

Tämän viitekehäyksen puitteissa voidaan ajatella, että opettajasuhteessa oli aluksi eräänlainen itseobjektitarpeeseen vastaamatta jättäminen. Se ei kuitenkaan tarkoita, että tilanne olisi ollut ongelmallinen. Itseobjektisuhteiden kannalta tällaiset tilanteet, jolloin niihin ei aina vastata toivotulla tavalla ovat elämän aikana yleisiä. Pelottavan alkuvaiheen jälkeen opettajalta alkoi toimia osittain peilaavana itseobjektina antaen hyvää palautetta haastateltavan suorituksista, joka tuotti mielihyvää.

Kun kysyn siitä, miten haastateltava koki opettajansa suhteessa itseensä ensimmäisten vuosien aikana, hän mainitsee heidän olleen vastakohtia, mutta keskeyttää ajatuksen alkamalla kertomaan sijaisesta, joka tälle opettajalle tuli vuoden ajaksi.

H2: oli kans joku opiskelija silloin. Ja meillä taas synkkas tosi hyvin - -se oli kans vähän semmonen ehkä ujo - - Ja sit välillä tuntu, et' se kääntyy vähän toisin päin, että niinkö mä olin sitte enemmän sillei, että puhuin enemmän. - - Mut se oli kans tosi hyvä opettaja. - - Siinä oppi paljon. Ja sitte ku se meni pois, ja tuli taas tää edellinen, nii sitten tota musta tuntu, et' sitä varmaa oli tullu aika paljon sitä varmuutta muutenki niinkö siihen, ja sit se lähti taas tavallaan niinkö jotenki ihan niinkö eri lähtökohista se homma käyntiin. - - No just semmonen opettaja-oppilassuhde, tai enemmänki näin niinkö yhdessä tekemisen meininki.

Vaikka tällaisen vuorovaikutuksen aikana ajan mittaan tulee varmasti monenlaisia itseobjektitarpeisiin vastaamisia, niin tämän haastattelun puitteissa sijaisen kohdalla oli viitteitä samaistumiseen. Sijaistamassa oleva ujoksi koettu opettaja toimi samaistuttavana itseobjektina ujolle haastateltavalle. Oppilaalla ja opettajalla oli myös yhdistävinä tekijöinä nuori ikä ja tietenkin laulaminen. Haastateltava kuvaa itsekin tilannetta enemmän yhdessä tekemisen kautta. Myöhemmin alkuperäisen laulunopettajan palattua haastateltava koki, että laulutunnit alkoivat etenemään paremmin. Hän koki saaneensa varmuutta lisää.

H2: Rupesin ehkä enemmän ottamaan kiinni sitä sen (ensimmäinen lauluopettaja) ikää, niin sitten kun pikkuhiljaa ku tutustuttiin toisiimme, niin sitte alko tulla sellasta kaverisuhdehommaa siihen. - - Että tota... En tiä, se varmaan, niin... Ku oltiin käyty sama lukio, siis se, niin sitten tota se... Sitte ku alotin (lukion), nii saatettii just puhua kaikista entisistä opettajista, ja sit se lähti vähän niinkö sitä kautta rennontumaan.

Haastateltavan saama varmuus, ikä ja sama lukio vaikuttivat oleellisesti vuorovaikutukseen alkuperäisen opettajan kanssa. Opettajasta alkoi tämän haastattelun perusteella tulemaan samaistuttavampi.

5 PÄÄTÄNTÖ

Tutkielman tavoitteena oli selvittää, miten itseobjektitarpeisiin vastaaminen ilmenee haastateltavien musiikillisessa toiminnassa. Ilmeneekö musiikillisessa toiminnassa piirteitä peilaamisesta, idealisoinnista ja samaistumisesta? Kuinka itseobjektikonsepti soveltuu konkretisoimaan musiikillisesta toiminnasta saatuja kokemuksia?

Tutkimusaineistosta löytyi kyseisen teorian valossa paljon yhtymäkohtia. Selkeimpinä lienevät soittoharrastuksen ja esiintymisen tarjoamat peilaavat kokemukset ja musiikin idealisoitava arvomaailma. Haastatteluissa ilmeni myös samaistumista yhteysoiton kautta. Aineistosta ilmeni myös musiikin merkityksen moninaisuus ja erilaisuus haastateltavien välillä. H1:llä idealisointi oli näkyvämpää, kun taas H2:lla peilaaminen oli haastatteluvastausten perusteella tärkeämmässä roolissa. H1:n musiikillinen toiminta perustui ideaalien ja arvomaailman alueelle, vaikka peilaaviakin kokemuksia ilmeni. Toisaalta H1 pyrki vastauksissaan pitämään peilaamisen merkityksen pienenä. H2:lle musiikki tarjosi enemmän peilaavia kokemuksia omasta osaamisesta ja pärjäämisestä.

Kuinka hyvin tämä teoria palvelee tarkoitustaan musiikillisessa kontekstissa? Analyysistä käy ilmi, että haastateltavien musiikillisesta toiminnasta saaduissa kokemuksissa on viitteitä ilmiöihin, jotka liittyvät olennaisesti tähän teoriaan. Musiikki voi tarjota vasteita itseobjektitarpeille. Musiikillisessa toiminnassa ilmenee myös asioita, joita ei voi käsitteellistää itseobjektitarpeiden puitteissa. Esimerkkinä analyysistä voidaan ottaa H1:n hakema itseyden menettäminen ja virtaukseen pääseminen. Psykoanalyttisessa viitekehyksessä kyseisiä teemoja on käsitelty, mutta ne eivät suoraan sijoitu konseptiin itseobjekteista. Tässä työssä on käsitelty vain itseobjektitarpeisiin vastaamista, joka on aina positiivista. Musiikkiin ja ihmissuhteisiin voi myös linkittyä paljon negatiivista kokemusmaailmaa, joka jää tämän teorian osan ulkopuolelle. Johtopäätöksenä voidaan kuitenkin sanoa tämän teoriakehyksen auttavan musiikillisen toiminnan kautta tapahtuvan psyykkisen työskentelyn konkretisoimisessa. Tärkeimpänä tuloksena tälle tutkielmalle voidaan pitää sen osoitusta tutkittavan ilmiön olemassaololle.

Vahvuuksina ja heikkouksina itseobjektikonseptille toimivat sen epätarkkuus ja tulkinnanvaraisuus. Osittain tämän ansiosta teoria on sovellettavissa myös ihmissuhteiden ulkopuolelle. Kyseessä ovat monimutkaiset psyykkiset prosessit, joita ei ole mahdollista täysin sanallistaa. Tämä teoriakehys antaa työkaluja kyseisten prosessien käsittelylle, mutta se antaa myös todellisen ilmiön moniulotteisuudelle. Lisää tutkimuksia kuitenkin tarvitaan nuoruuden ja vanhuuden itseobjektikokemuksista ja kulttuurillisista itseobjekteista (Kohut 1984, 194, 220).

Kuten huomattiin, musiikillisesta toiminnasta tehdyt tulkinnat itseobjektitarpeiden valossa eivät ole yksinkertaisesti selitettävissä oleva ilmiö. Kohutin teoria käsitteli pääasiassa lapsuuden ihmissuhteita ja psykoanalyytikon ja analysoitavan suhdetta, vaikka teoriassa ilmenevätkin myös kulttuurilliset itseobjektit (Kohut 1984). Tämä tarkastelutapa antaa kuitenkin viitekehyksen henkilökohtaisen musiikkisuhteen pohtimiseen. Musiikin avulla voidaan myös tavoittaa varhaisempia kokemuksia, koska ne heijastelevat itsessä koko elämän ajan.

Tämän tutkielman tavoitteena oli kartoittaa mahdollisia tulevia tutkimuksia varten musiikillisen toiminnan tarjoamat itseobjektikokemuksia. Kuten huomataan, lisätutkimuksille on tarvetta. Aihe vaatii jatkossa systemaattisempaa lähestymistapaa, mutta laadullinen aspekti on tärkeä pitää mielessä. Alussa mainittiin itseobjektitarpeista tehty empiirinen tutkimus, joka antoi viitteitä tämän teorian relevanssille. Samankaltaista lähestymistapaa tarvitaan tutkimuksille itseobjektikonseptin relevanssista musiikintutkimuksen ja musiikkiterapian kentällä.

LÄHTEET

- Alanne, S. (2014). *Musiikkipsykoterapia: Teoria ja käytäntö*. Oulu: Oulun yliopisto
- Banai, E, Mikulincer, M, Shaver, P.R. (2005). "Selfobject" needs in Kohut's self psychology. *Psychoanalytic Psychology, No.2*, 224-260. Hillsdale, N.J. APA
- DeNora, T. (2000). *Music in everyday life*. Cambridge University Press
- Eskola, J & Suoranta, J. (1998). *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. Tampere: Vastapaino
- Hadley, S. (2003a) *Psychodynamic music therapy : case studies*. Gilsum, NH : Barcelona Publishers
- Harter, S. (1990) Processes Underlying Adolescent Self-Concept Formation. *From Childhood to Adolescence: A Transitional Period?*. Newbury Park, California: Sage.
- Hirsjärvi, S & Hurme, H. *Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö*. Helsinki: Yliopistopaino
- Kohut, H. (1950). On the Enjoyment of Listening to Music. *Psychoanalytic Explorations in Music*. Madison, Connecticut: International Universities Press.
- Kohut, H. (1957). Observations on the Psychological Functions of Music. *Psychoanalytic Explorations in Music*. Madison, Connecticut: International Universities Press.
- Kohut, H. (1971). *The analysis of the self*. New York: International Universities Press.
- Kohut, H. (1977). *The restoration of the self*. New York: International Universities Press.
- Kohut, H. (1984). *How does analysis cure?* Chicago: University of Chicago Press.
- Kohut, H. (1985). *Self psychology and the humanities : reflections on a new psychoanalytic approach*. New York : W. W. Norton
- Laiho, S. (2002) *Musiikki nuorten kehityksen ja psyykkisen itsesäätelyn tukena*. Jyväskylän yliopisto. Musiikin laitos. Pro gradu.
- Lehtonen, K. (2007). *Musiikin symboliset ulottuvuudet*. Hyvinkää: Suomen musiikkiterapiayhdistys
- Oppenheimer, A. (2005). Self-Object. *International Dictionary of Psychoanalysis*, 1574-1575. USA: Macmillan Reference
- Tuomi, J & Sarajärvi, A. (2009) *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Helsinki: Tammi.

LIITTEET

Teemarunko

Musiikilla tarkoitetaan tässä teemarungossa kaikkea, joka liittyy jollain tavalla musiikkiin. Se voi olla soittaminen, kuunteleminen, yksittäinen kappale, artisti, opettaja tai vertaistoveri. Osa kokemuksista voi olla vaikea luokitella yhteen tarpeeseen, mutta se otetaan analyysissä huomioon.

Musiikki saa tuntemaan itsensä suurelliseksi (Mirroring-grandiosity, suurellisuus)
 Musiikki antaa tilan huomionhakukselle käytökselle (Mirroring-exhibitionistic needs)

- Itseilmaisu
- Onnistumisen kokemukset
- Halu kokea ihailua
- Omien kykyjen heijastaminen
- Musiikki antaa voimaa johonkin muuhun toimintaan
- Musiikki tarjoaa lohdutuksen kokemuksia (enemmän voimaa antava ja eteenpäinvievä lohtu, kokemus siitä, että omat jalat kantavat)

Musiikki koetaan itseä suurempana (idealizing, ihailu, sulautuminen)

- Musiikki on ihailun kohteena
- Koetaan, että tulee jotenkin osaksi ihailtavan kohteen mahtavuutta
- Tavoitteiden asettaminen musiikin liikkeellepanemana
- Musiikin antama lohtu (esim. Musiikki, joka rauhoittaa vaikeassa tilanteessa, siihen voi sulautua)
- Musiikin tarjoama arvomaailma

Musiikin antamat yhteenkuuluvuuden ja samankaltaisuuden kokemukset (twinship, alter-ego)

-Itsensä löytäminen musiikista

-Musiikin kautta kokemus siitä, että joku muukin on samanlainen

-Yhteenkuuluvuus

-Vertaistuki

-Musiikki koetaan samanlaiseksi, kuin itse

Haastateltavien informointi

1. Yhteystiedot

Kalle Saarinen

0407499381

kalle.j.saarinen@student.jyu.fi

Jyväskylän Yliopisto

2. Tutkimuksen aihe ja tavoite

Teen haastattelututkimusta ihmisten henkilökohtaisesta musiikkisuhteesta nuoruudesta nykyhetkeen. Haastattelussa ollaan kiinnostuneita musiikin henkilökohtaisista merkityksistä, ja sen yhteyksistä omaan itsetuntoon ja identiteettiin. Etsin haastatteluissa tiettyjä piirteitä ihmisten tavoista suhtautua musiikkiin, ja kuinka se heijastelee suhtautumiseen omaan itseen ja ympäristöön. Musiikilla oletetaan tässä tutkimuksessa olevan vaikutusta tutkittavien itsetuntoon ja omaan elämänhistoriaan. Tutkimuksen tarkoituksena on testata erästä teoriaa ja sen sovellettavuutta musiikkiin.

3. Aineistonkeruun toteutus

Aineistonkeruu suoritetaan teemahaastatteluna, joka muistuttaa normaalia keskustelua.

Tutkittavan toivotaan vapaasti puhuvan niistä asioista, jotka koee itse merkitykselliseksi.

Tutkimuksessa ollaan kiinnostuneita nimenomaan tutkittavan omista kokemuksista.

Haastattelu kestää noin yhdestä puoleentoista tuntiin. Haastattelu nauhoitetaan ja litteroidaan myöhemmin tekstimuotoon.

4. Osallistumisen vapaaehtoisuus

Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista, ja tutkittavalla on oikeus keskeyttää tutkimukseen osallistuminen milloin vain. Kun tutkittava on hyväksynyt litteroidun aineiston, hän ei enää voi vaikuttaa aineiston käyttöön.

5. Tutkimusaineiston säilytys ja luottamuksellisuus

Tutkittavan haastattelua tullaan käsittelemään luottamuksellisesti. Haastattelija on vaitiolovelvollinen käydyistä keskusteluista. Tutkittavalla on mahdollisuus tarkastaa äänitallenteesta litteroitu teksti. Litteroidun tekstin tarkastaminen tapahtuu sovittuun päivämäärään mennessä, jonka jälkeen litteroituun tekstiin ei voi enää vaikuttaa. Litteroitusta tekstistä jätetään tunnistetiedot pois. Lähtökohtaisesti materiaalina käytetään nauhoitettua materiaalia, ellei toisin sovita. Tutkielmaa tullaan käyttämään opiskelu-, opetus- ja tutkimusmateriaalina. Tutkielmasta ei tule esille tutkittavan nimeä, osoitetta, eikä henkilötunnusta. Erisnimet, paikannimet ja muut tunnistetiedot muutetaan tarvittaessa. Äänitallenteiden ja tekstiaineistojen säilytys on tutkijan vastuulla. Äänitallenteet tuhoetaan vuoden loppuun mennessä.